

4.13 VOĐENJE EVIDENCIJE POZAJMICE KOMPLETA

Biblioteke povezuju jedinice građe u komplet kada žele da se sve jedinice kompleta pozajmljuju, vraćaju, produžuju i rezervišu istovremeno i pod istim uslovima. Kod kompleta treba odrediti tzv. **vodeću jedinicu** koja određuje zajedničke karakteristike kompleta:

- za komplet važi da je građa onakvog tipa kao što je određeno za vodeću jedinicu kompleta. Vrstu građe određuje bibliografski zapis za vodeću jedinicu ili fizički oblik vodeće jedinice koji je određen u elementu \o potpolja 996/997g
- prilikom pozajmice kompleta, kod svih jedinica uvažavaju se isti uslovi za pozajmicu (vremenski parametri, 996/997p, 996/997q, 996/997u i parametri u tabeli pq), kao što su određeni za vodeću jedinicu kompleta
- prilikom evidentiranja potraživanja, potraživanje za cijeli komplet obračunava se samo jednom, pod uslovima koji važe za vodeću jedinicu kompleta
- u statistike se ubrajaju transakcije pojedinih jedinica kompleta (ako je npr. u jednom koraku pozajmljen komplet s pet jedinica, u statistikama pozajmice to je prikazano kao pozajmica pet primjeraka)
- kod opomena se beleži opomena za svaku jedinicu kompleta posebno, a troškovi opomene obračunavaju se samo kod vodeće jedinice kompleta
- na reversima se ispisuju sve jedinice kompleta na način, iz kojeg je vidljivo koje su jedinice dio pojedinog kompleta

Kod **pozajmice kompleta** važi da možemo pozajmiti samo sve jedinice kompleta zajedno. Kada očitamo inventarni broj ili broj za pozajmicu bilo koje jedinice kompleta, otvara se prozor sa spiskom svih jedinica. Moramo da očitamo svaku jedinicu kompleta posebno, tako da se kod člana evidentiraju sve jedinice sa istim rokom vraćanja. Uvažava se vrijeme pozajmice koje važi za vodeću jedinicu kompleta. Ako su za vrstu građe vodeće jedinice u cjenovniku određeni troškovi pozajmice, ili habanja, evidentiramo je samo jednom za cjelokupan komplet, pod uslovima koji važe za vodeću jedinicu.

I prilikom **vraćanja kompleta** po pravilu se mogu vratiti samo sve jedinice kompleta istovremeno. Nakon aktiviranja komande za vraćanje građe *RETURN* možemo očitati bilo koju jedinicu kompleta, tako da se otvori spisak svih jedinica kompleta. Moramo očitati svaku jedinicu posebno i kada očitamo sve jedinice kompleta, nakon potvrđivanja se kod člana iz evidencije brišu sve jedinice kompleta. Ako prilikom vraćanja obračunamo penale, obračunavamo ih samo jednom pod uslovima koji važe za vodeću jedinicu. Takođe se može vratiti nepotpuni komplet kada član jedinicu izgubi ili je zaboravi kod kuće ili vrati oštećen ili nepotpun komplet.

**Upozorenje:**

Nepotpuni komplet ne može se vratiti RFID čitačem i na knjigomatu. Takođe se ne mogu vratiti pojedine jedinice kompleta na osnovu izbora komandom RETURN/CURRENT u okolini Pozajmica/evidencija građe člana.

Prilikom **produženja roka pozajmice** (komande *PROLONG* i *PROLONG/ALL*) i određivanja novog datuma vraćanja (komande *RETDATE*, *RETDATE/ALL* i *PERIOD*), uvažavamo vrijeme produženja za vodeću jedinicu kompleta i isti rok vraćanja odredimo svim jedinicama kompleta. Ako je produženje roka pozajmice kod vodeće jedinice kompleta ograničeno, nijedna jedinica u kompletu se ne može produžiti.

Prilikom **rezervacije kompleta** uvažava se vrijeme važenja rezervacije za vodeću jedinicu kompleta. Rezervacije pozajmljenog kompleta kod člana se evidentiraju inventarnim brojem vodeće jedinice u obliku #<inventarni_broj>#. Kod člana evidentiramo rezervaciju slobodnog kompleta, tako što evidentiramo sve jedinice kompleta sa statusom O. Komplet možemo rezervisati i preko kataloga. U spisku pogodaka izaberemo redni broj ispred oznake kompleta i na taj način rezervišemo cjelokupan komplet. Prilikom brisanja rezervacije građe brišemo rezervaciju za sve jedinice kompleta istovremeno.

4.13.1 Pozajmica kompleta

U okolini pozajmice kod izabranog člana možemo aktivirati pozajmicu kompleta van biblioteke (komanda *CIRCULATE*) ili u čitaonicu (komanda *READINGROOM*). Očitamo inventarni broj ili broj za pozajmicu bilo koje jedinice kompleta da se otvori prozor sa spiskom jedinica u kompletu.

Moramo očitati svaku jedinicu kompleta posebno. Kada očitamo posljednju jedinicu, program nam saopštava da su označene sve jedinice kompleta. Pozajmicu kompleta potvrdimo tipkom **Enter**. Kod člana se evidentiraju sve jedinice kompleta sa istim rokom vraćanja (v. sliku 4.13 - 2), pri čemu se uvažava vrijeme pozajmice za vodeću jedinicu kompleta.

COBISS2/Izposoja (Odd.01)	Izposoja/Evidenca gradiva člana	DD.MM.LLLL
Član: 0100008 Kamenšek Zdenka , zaposleni		DEB/LST/OLD
- 9 izv..		1/2-
TI=Ambienti zvočnih pokrajin AU=Potokar, Jure PY=1986 LA=slv IN=4111417 Komplet 1, enota 1/3 SG=p.prist. \$ 82-1 POTOKAR J./Ambienti k IN=0131269 Komplet 1, enota 2/3 SG=p.prist. \$ 82-1 POTOKAR J./Ambienti C IN=3120971 Komplet 1, enota 3/3 SG=p.prist. \$ 82-1 POTOKAR J./Ambienti z 1/1-		
Vnesite manjkajočo enoto kompleta		SIKPT::SYSZDENK
IN/CN=		

Slika 4.13-1: Očitavanje jedinica kompleta

COBISS2/Izposoja (Odd.20)	Izposoja/Evidenca gradiva člana	DD.MM.LLLL
Član: 2000060 Kamenšek Zdenka, zaposleni		DEB
- 3 izv..		1/1-
66009009419 K1:1/3 SG=2\$ i C 96/1 Z	09.01.2013	30.01.2013 C
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
91010054476 K1:2/3 SG=2\$ i C 96/1 a Z	09.01.2013	30.01.2013 C
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
60010001798 K1:3/3 SG=2\$ i 0 8-311.2 DOSTOJE	09.01.2013	30.01.2013 C
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
Vračanje/brisanje IN/CN=		MKL::SYSTEM

Slika 4.13 - 2: Pozajmica kompleta van biblioteke

Ako su za vrstu grade vodeće jedinice kompleta određeni troškovi pozajmice ili habanja, evidentiramo ih samo jednom za cjelokupni komplet, i to pod uslovima koji važe za vodeću jedinicu. Ako je vodeća jedinica uslovno dostupna za pozajmicu van biblioteke, prilikom postupka pozajmice program nas na to upozorava. Komplet možemo da pozajmimo tek kada potvrdimo uslovnu pozajmicu.

Ako prilikom postupka pozajmice ne očitamo sve jedinice kompleta i tipkom **Enter** zaključimo označavanje jedinica, program nas na to upozorava i prekida postupak pozajmice.



Upozorenje:

U okolini kataloga (komanda CATALOGUE) komplet se ne može pozajmiti.

Revers

Prilikom **kontrole ograničenja broja pozajmljenih primjeraka** komplet se uvažava kao jedan primjerak, bez obzira na broj jedinica u kompletu.

Na reversu su jedinice kompleta ispisane tako da je na prvom mjestu ispisana vodeća jedinica, a potom, uvučeno, za njom slijede ostale jedinice. Nakon svake jedinice kompleta ispisuje se broj kompleta, broj jedinice kompleta, broj svih jedinica u kompletu te oznaka dijela (element \x iz potpolja 996/997d).

Ako komplet čini građa za koju su kreirani različiti bibliografski zapisi, na reversu se ispisuju i osnovni podaci o svakoj jedinici kompleta. Vodeća jedinica se u tom slučaju ne ispisuje uvučeno.

COBISS PTUJ, 19.12.2012 15:17

Testna baza za izposoj, Maribor
Prešernova ul. 22
Študijski oddelek
Tel. 02 2520 333
Davna številka: 12345678

0100008 Krajnc Janez

SEZNAM GRADIVA

Izposojeno gradivo	vrniti do/tip
-----	-----
Franzosisch ganz leicht	09.01.2013 knj
IN=5100317	
Komplet: 1; enota 1/5	
Komplet: 1; enota 2/5	1
Komplet: 1; enota 3/5	2
Komplet: 1; enota 4/5	3
Komplet: 1; enota 5/5	4

Izposojevalec/-ka: Zdenka Kamenšek

Slika 4.13 - 3: Ispis kompleta na reversu

Pozajmica na pultu s RFID čitačem

Neke biblioteke na pultu za pozajmicu koriste RFID čitače. Budući da ta tehnologija omogućuje i kontrolu kompleta (na čitaču moraju biti očitane sve jedinice kompleta), dovoljno je da se za potvrdu pozajmice kompleta očitava samo vodeća jedinica kompleta, pod uslovom da programski interfejs u COBISS2/Pozajmici komandom *RFID ON* (v. komandu *RFID ON*, str. *RFID ON – 1*) postavimo na prepoznavanje RFID čitača. Prepoznavanje čitača isključujemo komandom *RFID OFF* (v. komandu *RFID OFF*, str. *RFID OFF – 1*).

Pozajmica na knjigomatu upotrebom RFID

Ako knjigomat identifikuje građu na osnovu RFID naljepnice, programska oprema knjigomata mora obezbjeđivati kontrolu potpunosti kompleta i omogućavati očitavanje samo jednog inventarnog broja ili broja za pozajmicu (obično je to inventarni broj vodeće jedinice kompleta). Knjigomat provjerava da li su na ploču položene sve jedinice kompleta. Ako jesu, on dopušta pozajmicu građe, a u suprotnom pozajmicu onemogućuje.

Ako je za vrstu građe vodeće jedinice kompleta predviđen obračun troškova pozajmice ili habanja, knjigomat člana na to upozorava. Ako član potvrdi evidentiranje troškova pozajmice, izvodi se pozajmica svih jedinica kompleta i evidentira se potraživanje za penale, odnosno habanje.

Na knjigomatu se komplet ne može uslovno pozajmiti.



Upozorenje:

Ako biblioteka ima knjigomate, koji ne podržavaju RFID tehnologiju, kompleti se ne mogu pozajmljivati. Biblioteka sve jedinice kompleta mora obilježiti oznakom za ograničenje pristupa u potpolju 996/997p=8 – pozajmica na knjigomatu nije moguća.

4.13.2 Vraćanje kompleta

Komplet vraćamo komandom *RETURN* (kombinacija tipki **PF4** **KP4**). Očitamo bilo koju jedinicu kompleta. Kada se otvori prozor sa spiskom jedinica u kompletu, moramo očitati svaku jedinicu kompleta. Nakon što očitava posljednju jedinicu, program saopštava da su označene sve jedinice kompleta. Tipkom **Enter** potvrdimo vraćanje cjelokupnog kompleta. Iz evidencije građe razdužuju se sve jedinice kompleta.

COBISS2/Izposoja (Odd.01)	Vraćanje gradiva	DD.MM.LLLL
TI=Visoška kronika AU=Tavčar, Ivan PY=1978 LA=slv IN=3114948 Komplet 1, enota 1/3 S6=p.prist. § 82-311.6 TAVČAR I./Visoška		
TI=4000 : času primerna povest iz prihodnjih dob : po vzorih dr. Ničmaha na AU=Tavčar, Ivan PY=1966 LA=slv IN=3109032 Komplet 1, enota 2/3 S6=p.prist. § 82-313.1 TAVČAR I./Štiri t		
TI=Med gorami : slike iz loškega pogorja AU=Tavčar, Ivan PY=1966 LA=slv IN=0210828 Komplet 1, enota 3/3 S6=sklad. § 5837/38		
—1/1—		
Vnesite manjkajočo enoto kompleta IN/CN=		SIKPT::SYSZDENK

Slika 4.13 - 4: Vraćanje jedinica iz kompleta

**Upozorenje:**

Nepotpuni komplet se ne može vratiti upotrebom RFID čitača i na knjigomatu. Komandom RETURN/CURRENT takođe se ne mogu vraćati pojedinačne jedinice kompleta.

Ako je prilikom vraćanja kompleta prekoračen rok vraćanja, i pri tom su u cjenovniku za vrstu građe vodeće jedinice kompleta određeni penali, penali se obračunavaju jednom za cjelokupni komplet i pripisuju se samo vodećoj jedinici.

Ako je komplet bio rezervisan, program će, prilikom vraćanja, na to upozoriti. Komplet se dodjeljuje članu koji je prvi na spisku čekanja. Obavještenje o dospjelom rezervisanom kompletu (ako je član prijavljen za e-obavješćavanje o tom događaju) šalje se samo jednom za sve jedinice kompleta zajedno, a takođe se samo jednom ispisuje listić s podacima o dospjelom kompletu. Na listiću se ispisuju kratki podaci o vodećoj jedinici kompleta, a za ostale jedinice podaci o inventarnom broju, oznaci i jedinici kompleta. Sve jedinice, na koje član čeka, dobijaju status W.

Ako biblioteka obračunava troškove rezervacije, troškove obračunava samo jednom za vodeću jedinicu kompleta.

Vraćanje nepotpunog kompleta

Povremeno se može dogoditi da član u biblioteku vrati nepotpun ili oštećen komplet (npr. zaboravi jedinicu građe kod kuće, vrati oštećen komplet ili vrati komplet kod kojeg je izgubio jednu ili više jedinica). U nastavku su opisani postupci prilikom vraćanja nepotpunog ili oštećenog kompleta.

1. Vraćanje nepotpunog kompleta (član zaboravi jedinicu iz kompleta kod kuće)

Ako član vrati samo neke, ali ne i sve jedinice kompleta, prilikom vraćanja ne označimo sve jedinice kompleta. Prilikom potvrde vraćanja, program nas upozorava na nepotpunost kompleta porukom Nisu vraćene sve jedinice kompleta. Da li označene jedinice želite da evidentirate statusom B (D/N)? Ako na pitanje odgovorimo potvrdno, sve očitane jedinice kompleta evidentiraju se kao vraćanje sa zadržskom i dobijaju status B, a jedinice kompleta koje nisu vraćene zadržavaju status C.

COBISS2/Izposoja (Odd.01)
Vraćanje gradiva
DD.MM.LLLL

TI=Visočka kronika
 AU=Tavčar, Ivan PY=1978 LA=slv
IN=3114948 Komplet 1, enota 1/3 SG=p.prist. \$ 82-311.6 TAVČAR I./Visočka

TI=4000 : času primerna povest iz prihodnjih dob : po vzorih dr. Ničmaha na
 AU=Tavčar, Ivan PY=1966 LA=slv
IN=3109032 Komplet 1, enota 2/3 SG=p.prist. \$ 82-313.1 TAVČAR I./Štiri t

TI=Med gorami : slike iz loškega pogorja
 AU=Tavčar, Ivan PY=1966 LA=slv
 IN=0210828 Komplet 1, enota 3/3 SG=sklad. \$ 5837/38

1/1

Niso vrnjene vse enote kompleta **SIKPT::SYSZDENK**

Želite označene enote evidentirati kot zadržane (status B) (D/N)?

Slika 4.13 - 5: Vraćanje nepotpunog kompleta

Kada član vrati u biblioteku i ostale jedinice kompleta, komandom *RETURN* evidentiramo vraćanje svih jedinica.

Ako je rok pozajmice istekao, penale obračunavamo po uslovima za vodeću jedinicu kompleta. Ako je komplet rezervisan kod drugog člana, prilikom razduživanja kompleta tom se članu dodjeljuju sve jedinice kompleta koje dobijaju status W. Ako je član prijavljen za dobijanje e-obavještenja o tom događaju, on prima obavještenje o dospelom rezervisanom kompletu, a ispisuje se i listić s podacima o jedinicama kompleta. I eventualne troškove rezervacije obračunavamo samo jednom.

2. Član vraća oštećen komplet

Ako član vrati oštećen komplet, evidentiramo vraćanje svih jedinica kompleta sa zadržskom (v. komandu *BACK*). Aktiviramo komandu *BACK* i očitamo inventarski broj jedne jedinice kompleta. Otvara se prozor sa spiskom svih jedinica u kompletu. Označimo ih i potvrdimo vraćanje sa zadržskom. Sve jedinice kompleta dobijaju status B – *vraćeno sa zadržskom*. Na taj način

onemogućujemo dalju pozajmicu kompleta ili dodjelu kompleta članu koji je komplet rezervisao.

Zatim, u segmentu COBISS3/Fond, metodom za oblikovanje kompleta, oštećenoj jedinici kompleta odredimo status *6 – oštećeno* (v. priručnik *COBISS3/Fond*, pogl. 6.10 *Formiranje kompleta*). Prilikom promjene statusa, pozajmica se programski onemogućuje upisom *Od* u potpolje 996u kod vodeće jedinice kompleta. Tek nakon toga, jedinice kompleta razdužujemo kod člana.

COBISS2/Izposoja (Odd.20)	Izposoja/Evidenca gradiva člana	DD.MM.YYYY
Član: 2000060 Kamenšek Zdenka, zaposleni		DEB
- 3 izv.		1/1—
66009009419 K1:1/3 SG=2Ši C 96/1 Z		11.01.2013 11.04.2013 B
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
91010054476 K1:2/3 SG=2Ši C 96/1 a Z		11.01.2013 11.04.2013 B
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
60010001798 K1:3/3 SG=2Ši D 8-311.2 DOSTOJE		11.01.2013 11.04.2013 B
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
Zadržano IN/CN=		MKL: :SYSTEM

Slika 4.13 - 6: Vraćanje oštećenog kompleta

Ako je komplet rezervisan, zbog ograničenja dostupnosti (upis *Od* u potpolje 996u kod vodeće jedinice) komplet se ne dodjeljuje prvom članu na spisku čekanja. Ispisuje se upozorenje da postoje rezervacija i listić s podacima o rezervisanom kompletu. Na listiću se ispisuje upozorenje da komplet treba provjeriti, jer je postavljeno ograničenje pozajmice.

Nakon tretmana oštećenog kompleta odlučujemo da li ćemo otpisati ceo komplet ili ćemo iz kompleta izdvojiti samo oštećenu jedinicu, ili ćemo izbrisati status oštećene jedinice i izbrisati *Od* u potpolje 996u kod vodeće jedinice. Ako je komplet rezervisan, imamo dvije mogućnosti:

- ako smo se odlučili za otpis, a to je ujedno jedini komplet koji imamo na raspolaganju za pozajmicu, o otpisu moramo obavjestiti članove koji su komplet već rezervisali;
- ako komplet ne otpišemo i ako je on na raspolaganju za pozajmicu, dodjeljujemo ga prvom članu na spisku čekanja, tako što najprije izbrišemo rezervaciju pozajmljenog kompleta, a zatim evidentiramo rezervaciju slobodne građe. Komplet zatim pripremimo za preuzimanje (komanda *WAITING*), a člana, koji čeka na građu, o tome obavjestimo.

3. Član vraća komplet kod kojeg je izgubio jednu ili više jedinica

Prilikom vraćanja građe komandom *RETURN* označimo samo one jedinice koje je član vratio. Prilikom potvrde vraćanja tipkom **[Enter]**, program nas o djelimičnom vraćanju kompleta upozorava porukom Nisu vraćene sve jedinice kompleta. Da li označene jedinice želite da evidentirate statusom B (D/N)? Ako na pitanje odgovorimo potvrdno, sve očitane jedinice kompleta evidentiraju se kao vraćene sa zadržskom i dobijaju status B, a jedinice kompleta, koje nisu vraćene, zadržavaju status C. Jedinice sa statusom C, koje je član izgubio, evidentiramo komandom *LOST* kao izgubljene.

Ako član kasnije izgubljene jedinice kompleta vrati, najprije evidentiramo pozajmicu tih jedinica (promjena statusa L u C, v. i komandu *LOST*), a zatim evidentiramo vraćanje svih jedinica kompleta, takođe onih koje su evidentirane statusom B. Ako je komplet rezervisan, dodjeljuje se prvom članu na spisku čekanja. Ako je član prijavljen za e-obavješćavanje o dospjelim rezervisanom kompletu, o tome dobija e-obavješćenje, a ispisi se i listić s podacima o dospjelim rezervisanom kompletu.

Ako član ne vrati izgubljene jedinice kompleta, najprije kod podataka o fondu izgubljenim jedinicama treba odrediti status 8 – *izgubljeno* (v. priručnik *COBISS3/Fond*, pogl. 6.10 *Formiranje kompleta*). Kod vodeće jedinice kompleta se na taj način u potpolje 996u upiše *Od*, čime se programski onemogućuje pozajmica kompleta. Tek zatim, komandom *RETURN*, kod člana razdužujemo sve jedinice kompleta.

COBISS2/Izposoja (Odd.20)	Izposoja/Evidenca gradiva člana	DD.MM.LLLL
Član: 2000060 Kamenšek Zdenka, zaposleni		
- 3 izv. _____ 1/1-		
66009009419 K1:1/3 SG=2Ši C 96/1 Z		11.01.2013 11.04.2013 B
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
>91010054476 K1:2/3 SG=2Ši C 96/1 a Z		11.01.2013 11.01.2013 11.04.2013 L
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
60010001798 K1:3/3 SG=2Ši O 8-311.2 DOSTOJE		11.01.2013 11.04.2013 B
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
MKL::SYSTEM		

Slika 4.13 - 7: Vraćanje kompleta sa izgubljenom jedinicom

Ako je komplet rezervisan, članu, koji je prvi na spisku čekanja, komplet se ne dodjeljuje, jer je u potpolju 996u kod vodeće jedinice upisano ograničenje *Od*. Ispisuje se upozorenje da postoji rezervacija i listić s podacima o rezervaciji.

Na listiću se ispisuje upozorenje da komplet treba provjeriti, jer je postavljeno ograničenje pozajmice.

Nakon tretmana kompleta, čiji je deo jedinica izgubljen, odlučujemo da li ćemo jedinicu izdvojiti iz kompleta i izbrisati vrednost *Od* u potpolju 996u, te na taj način ponovo omogućiti pozajmicu. Možemo i da otpišemo ceo komplet.



Upozorenje:

Ako otpišemo komplet, za koji postoje rezervacije i koji je ujedno jedini komplet koji je na raspolaganju članovima, brišemo rezervacije kod članova koji komplet čekaju i o tome ih obavještavamo.

Ako je komplet rezerviran i ujedno je ponovo na raspolaganju za pozajmicu, dodjeljujemo ga prvom članu na spisku čekanja (evidentiramo rezervaciju slobodne građe) i člana o tome obavještavamo.

Vraćanje na pultu za pozajmicu s RFID čitačem

Pre vraćanja kompleta komandom *RFID ON* najprije provjerimo da li je programski interfejs postavljen na vraćanje građe RFID čitačem. Kada smo interfejs postavili na očitavanje, nakon aktiviranja komande *RETURN*, u komandnom redu ispiše se tekst *RFID Vraćanje/brisanje IN/CN=*.

Na pult položimo sve jedinice kompleta. Čitač RFID očitava samo inventarni broj vodeće jedinice i komplet se razduži u cjelini. Očitavanje pojedinačnih jedinica nije potrebno.

Ako je prilikom vraćanja rok vraćanja prekoračen i ako je u cjenovniku za vrstu građe vodeće jedinice kompleta određen obračun penala, penale obračunavamo samo jednom za cjelokupni komplet i pripisujemo ih vodećoj jedinici kompleta. Ako je komplet rezervisan, nakon vraćanja ga dodjeljujemo članu koji je prvi na listi čekanja. Ako je član prijavljen za uslugu e-obavještavanja, o dospeću rezervisanog kompleta šaljemo e-obavještenje.

Nepotpuni komplet se ne može vratiti, jer RFID tehnologija omogućuje samo kontrolu cjelovitosti kompleta.

Vraćanje na knjigomatu s RFID čitačem

Ako knjigomat podržava RFID tehnologiju, programska oprema knjigomata mora obezbjeđivati kontrolu cjelovitosti kompleta. **Nepotpuni komplet se ne može vratiti.**

Ako je prilikom vraćanja kompleta prekoračen rok vraćanja i ako je u cjenovniku za vrstu građe vodeće jedinice kompleta određen obračun penala, penale obračunavamo jednom za cjelokupni komplet i pripisujemo ih vodećoj jedinici kompleta. Ako je komplet rezervisan, nakon vraćanja ga dodjeljujemo članu koji je prvi na listi čekanja. Ako je član prijavljen za uslugu e-obavještavanja, o dospeću rezervisanog kompleta šaljemo e-obavještenje.

Kompleti se ne mogu vraćati na knjigomatima koji ne podržavaju RFID tehnologiju. U tom slučaju, jedinice kompleta moramo obeležiti oznakom ograničenog pristupa $p=8$ – *pozajmica na knjigomatu nije moguća*.

4.13.3 Produženje roka pozajmice

Prilikom produženja roka pozajmice uvažava se vrijeme produženja za vodeću jedinicu kompleta. I eventualna ograničenja produženja proveravaju se samo kod vodeće jedinice kompleta (vrijeme produženja, ograničenja u potpolju 996/997u, 996/997p, 996/997q, ograničenje broja produženja kod člana).

Rok vraćanja za komplet produžavamo tako što u okolini *Pozajmica/Evidencija građe člana* izaberemo bilo koju jedinicu kompleta. Komandama *PROLONG* i *PROLONG/ALL* produžavamo rok vraćanja koji je jedinstven za sve jedinice kompleta.

Ako su za vrstu građe vodeće jedinice određeni troškovi pozajmice ili habanja i ako je prilikom produženja roka vraćanja istekao, troškove pozajmice ili habanja evidentiramo samo jednom za cjelokupni komplet kod vodeće jedinice kompleta. Isto važi i za obračun penala.

I prilikom produženja roka pozajmice, odnosno određivanja novog datuma vraćanja komandama *RETDATE*, *RETDATE/ALL* i *PERIOD*, svim jedinicama kompleta postavlja se isti rok vraćanja.

COBISS2/Izposoja (Odd.20)	Izposoja/Evidenca gradiva člana	DD.MM.LLLL
Član: 2000060 Kamenšek Zdenka, zaposleni		DEB/LST
- 3 izv.		1/1—
>66009009419 K1:1/3 <u>SG=2\$ i C 96/1 Z</u>	20.12.2012 11.01.2013 11.02.2013 C	
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
91010054476 K1:2/3 <u>SG=2\$ i C 96/1 a Z</u>	20.12.2012 11.01.2013 11.02.2013 C	
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
60010001798 K1:3/3 <u>SG=2\$ i 0 8-311.2 DOSTOJE</u>	20.12.2012 11.01.2013 11.02.2013 C	
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
Evidentirane terjatve 4,00 EUR		MKL::SYSTEM

Slika 4.13 - 8: Produženje roka pozajmice kod kompleta

Prilikom produženja roka pozajmice na knjigomatu, koji podržava RFID, programska oprema mora obezbjeđivati provjeru cjelovitosti kompleta i očitavanje samo jednog inventarnog broja ili broja za pozajmicu (obično kod

vodeće jedinice kompleta). Prilikom produženja roka pozajmice, svim jedinicama kompleta dodjeljuje se novi jedinstveni datum vraćanja.

Preko spiska pozajmljenih jedinica korisnik, prilikom produžavanja roka, sam može označiti jednu jedinicu, više jedinica ili sve jedinice kompleta. U sva tri slučaja produžavaju se sve jedinice kompleta.

**Produženje roka
pozajmice
bibliofonom**

Kada se član identifikuje i izabere mogućnost za produženje roka, rok vraćanja se programski produžuje svim evidentiranim primjercima koji imaju omogućeno produžavanje, dakle, takođe svim jedinicama kompleta.

4.13.4 Rezervacija kompleta

Prilikom rezervacije kompleta uvažava se vrijeme važenja rezervacije za vodeću jedinicu kompleta. Takođe se samo za vodeću jedinicu proveravaju i eventualna ograničenja prilikom rezervacije. Prilikom kontrole ograničenja broja rezervisanih primjeraka uvažava se komplet kao jedan primjerak, bez obzira na broj jedinica u kompletu.

**Rezervacija
slobodnog
kompleta**

Za rezervaciju slobodnog kompleta, komandom *ORDER* možemo da očitamo bilo koju jedinicu kompleta. Kada se otvori meni, očitamo i sve ostale jedinice kompleta. Kada potvrdimo da su očitane sve jedinice, kod člana se evidentiraju sve jedinice kompleta sa statusom *O* sa istim rokom isteka važenja rezervacije.

COBISS2/Izposoja (Odd.20)	Izposoja/Evidenca gradiva člana	DD.MM.LLLL
Član: 2000060 Kamenšek Zdenka, zaposleni		LST
- 3 izv.		1/1—
66009009419 K1:1/3 SG=2\$1 C 96/1 Z		11.01.2013 12.01.2013 0
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
91010054476 K1:2/3 SG=2\$1 C 96/1 a Z		11.01.2013 12.01.2013 0
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
60010001798 K1:3/3 SG=2\$1 0 8-311.2 DOSTOJE		11.01.2013 12.01.2013 0
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=slv		
		MKL::SYSTEM
Rezervacija prostega izvoda IN/CN=		

Slika 4.13 - 9: Rezervacija slobodnog kompleta

Ako za pozajmicu biblioteka koristi RFID čitač, rezerviše se cjelokupan komplet kada čitač očita bilo koju jedinicu kompleta.

Slobodan komplet može se rezervisati i preko kataloga (v. komando *CATALOGUE*). Kod izabranog člana prelazimo u okolinu kataloga, potražimo

Rezervacija pozajmljenog kompleta

komplet i u spisku pogodaka izaberemo redni broj ispred oznake kompleta (kod vodeće jedinice ili bilo koje jedinice, ako komplet čini građu sa više bibliografskih zapisa). Komplet se rezerviše u cjelini, tako da se kod člana evidentiraju sve jedinice kompleta sa statusom *O*.

Rezervacija slobodnog kompleta može se izbrisati komandom *RETURN*. Kada se otvori meni sa spiskom svih jedinica kompleta, moramo sve jedinice očitati i zatim potvrditi vraćanje.

Ako želimo da rezervišemo pozajmljeni komplet, komandom *RESERVE* očitamo bilo koju jedinicu kompleta (preko inventarnog broja, broja za pozajmicu). Rezervacija pozajmljenog kompleta vezana je za oznaku inventarnog broja, odnosno broja za pozajmicu, kod vodeće jedinice kompleta. Rezervacija kompleta se kod člana evidentira preko zapisa vodeće jedinice u obliku #<inventarni broj>#. Komplet dobija status *R*. Prilikom određivanja roka isteka važenja rezervacije uvažava se vrijeme važenja rezervacije za vrstu građe vodeće jedinice kompleta.

COBISS2/Izposoja (Odd.20)	Izposoja/Evidenca gradiva člana	DD.MM.LLLL
Član: 5000009 Novak Ivan, upokojenci		
- 1 izv. _____ 1/1—		
ID=#66009009419# K1:1/3 86=2Ši C 96/1 Z	11.01.2013 11.04.2013 R	
TI=Besi : roman v treh delih		
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=siv		
Rezervacije IN/CN=		MKL : :SYSTEM

Slika 4.13 - 10: Rezervacija pozajmljenog kompleta

Pozajmljeni komplet možemo rezervisati i preko kataloga. U spisku pogodaka izaberemo redni broj ispred oznake kompleta (kod vodeće jedinice kompleta, odnosno kod bilo koje jedinice, ako je vodeća jedinica u drugom zapisu) i na taj način rezervišemo cjelokupan komplet.

Rezervaciju pozajmljene građe možemo izbrisati komandom *RETURN/CURRENT*, kada izaberemo evidentirani komplet u okolini *Pozajmica/Evidencija građe člana*.

Rezervacija kompleta za upotrebu u čitaonici

U okolini pozajmice kod izabranog člana rezervaciju kompleta za upotrebu u čitaonici aktiviramo komandom *ORDERREAD*. Očitamo inventarni broj ili broj za pozajmicu bilo koje jedinice kompleta. Kada se otvori prozor sa spiskom jedinica očitamo svaku jedinicu kompleta. Nakon posljednje očitane jedinice

program saopštava da su označene sve jedinice. Rezervaciju kompleta za pozajmicu u čitaonici potvrdimo tipkom **[Enter]**. Kod člana se evidentiraju sve jedinice kompleta sa istim istekom roka rezervacije i uvažava se vrijeme pozajmice za vodeću jedinicu.

Priprema spiska rezervisanih kompleta

Kao i za ostalu rezervisanu slobodnu građu u biblioteci, komandom *CHECK/RESERVATION* možemo provjeriti i eventualne nove rezervacije slobodnih kompleta. Rezervacije se ispisuju za svaku jedinicu posebno, s tim što je kod inventarnog broja pojedinačnih jedinica kompleta ispisan i inventarni broj svih jedinica koje spadaju u komplet.

COBISS Kooperativni online bibliografski sistem in servisi							COBISS
59999 Knjižnica testna izposoja, Maribor							9.11.2012
CIR100 Seznam rezerviranega prostega gradiva za obdobje 08.03.2013 13:21 - 08.03.2013 09:31							St1
Z.št.	Inv.št.	Signatura	Opis enote	Član	Dat.trans.	Izvršil	
1.	7221327	K1:1/2 Š 929 PO	PO domovih kraških vasi so zagorele	0100020 Janez Novak	09.11.2012	OPAC	
	7221332	K1:2/2 domovih 75144	svečke. - Trst, 2010	E-pošta janez.novak@izum.si	09:27		
2.	7221327	K1:1/2 Š 929 TOMAŽIČ	TOMAŽIČ, Danica	0100020 Janez Novak	09.11.2012	OPAC	
	7221332	K1:2/2 D. Pisma bratu 75143	Pisma bratu v zapor in drugi dopisi. - Trst, 2010	E-pošta janez.novak@izum.si	09:27		
3.	9167851	K1:1/3 Š C 82-32 MUCK	MUCK, Desa	0100009 Janez Krajnc	08.11.2012	OPAC	
	9167852	K1:2/3 D. Kokoš	Kokoš velikanka. - 1. (dvojezična)	E-pošta	13:50		
	9167853	K1:3/3 velikanka	izd. - Ljubljana, 2007. - (Zbirka Spominčice)	janez.krajnc@izum.si			
4.	9167851	K1:1/3 Š C 82-32 MUCK	MUCK, Desa	0100009 Janez Krajnc	08.11.2012	OPAC	
	9167852	K1:2/3 D. Kokoš	Kokoš velikanka. - 1. (dvojezična)	E-pošta	14:33		
	9167853	K1:3/3 velikanka	izd. - Ljubljana, 2007. - (Zbirka Spominčice)	janez.krajnc @izum.si			

Slika 4.13 - 11: Spisak rezervisanih jedinica iz kompleta

Revers, koji pripremamo komandom *CHECK/RESERVATION*, priprema se za svaku jedinicu kompleta posebno.

Priprema rezervisanog kompleta za preuzimanje

Najprije komandom *CHECK/RESERVATION* pripremimo spisak novih rezervisanih kompleta. Zatim, komplete skinemo s police i komandom *WAITING* pripremimo ih za preuzimanje. Očitamo sve jedinice kompleta koje dobijaju status *W*. Ako je član prijavljen za uslugu e-obavještanja, šalje mu se e-obavještenje, a takođe se ispisuje i listić s podacima o rezervisanom kompletu. Eventualni troškovi obavještanja o dospeću rezervisanog kompleta obračunavaju se samo jednom.

Brisanje istekle rezervacije kompleta

Kada potvrdimo komandu *ERASE/RESERVATION* za brisanje rezervacija kojima je istekao rok važenja, kod kompleta se briše rezervacija kompleta kao cjeline. U ispisu, koji pripremamo nakon brisanja isteklih rezervacija, ispisane su jedinice kompleta za kojeg je rezervacija izbrisana. Program provjerava da li je komplet rezervisan kod drugog člana. Ako jeste, komplet dodjeljujemo članu koji je prvi na spisku rezervacija. Obračunavamo i eventualno neizvedeno preuzimanje, a članove sa izabranom adekvatnom opcijom e-obavještanja, obavjestimo o istekloj rezervaciji, odnosno dospjelom kompletu.

4.13.5 Kompleti u katalogu građe

U okolini kataloga, jedinice, koje čine komplet i koje su iz istog bibliografskog zapisa, ispisuju se zajedno za svaki komplet posebno. Kod svakog kompleta se ispisuje i broj kompleta i broj jedinice kompleta.

COBISS2/Izposoja (Odd.20)	Izposoja/Katalog	DD.MM.LLLL
in=66009009419		
TI=		
SG=		
Plan: 5000009 Novak Ivan		Akcija: R
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič AU=Levstik, Vladimir (prevajalec)		
TI=Besi : roman v treh delih 758 str. ; 22 cm LA=slv (slovenski)		
PY=1919 PP=V Ljubljani ; Ljubljana UDK 821.161.1-311.2 ID=93953		
1. IN=66009009419 izposojeno - na dom, rok vrnitve: 11.02.2013		
Komplet: 1; enota 1/3 SG=2Ši C 96/1 Z		
IN=91010054476 izposojeno - na dom, rok vrnitve: 11.02.2013		
Komplet: 1; enota 2/3 SG=2Ši C 96/1 a Z		
IN=60010001798 izposojeno - na dom, rok vrnitve: 11.02.2013		
Komplet: 1; enota 3/3 SG=2Ši O 8-311.2 DOSTOJEVSKI, F.M.		
2. IN=62022100739 ni za izposojno (popolna nedostopnost (arhivski izvod))		
SG=2Ši Arh 82-311.2 DOSTOJEVSKI F.M.		

I zadetek		MKL::SYSTEM
Rezervacija izvod=		

Slika 4.13 - 12: Prikaz kompleta u katalogu

Ako su jedinice kompleta iz različitih bibliografskih zapisa, u katalogu se ne ispisuju zajedno, već se ispisuje samo ona jedinica kompleta koju smo potražili u katalogu. Kod svake jedinice, koja ima i redni broj, ispisuje se podatak o broju kompleta i broju jedinice kompleta. Tako, komplet možemo rezervirati na osnovu izbora bilo koje jedinice.



Upozorenje:

Komplet u katalogu se na osnovu izbora jedinica iz kompleta ne može pozajmiti zbog obezbeđivanja cjelovitosti kompleta.

COBISS2/Izposoja (Odd.20)	Izposoja/Katalog	DD.MM.LLLL
Select au=mazzini*		
Član: 5000009 Novak Ivan Akcija: R 320 str. ; 20 cm LA=pol (poljski) PY=2000 PP=Warszawa UDK 821.163.6-311.2=162.1 ID=241659392 13. IN=91010029135 prosto - na dom, čas izposoje: 21 dni SG=2\$ i C 27966 M 14. IN=91010025648 rezervirano, čaka do: 05.12.2012 Komplet: 1; enota 3/3 SG=2\$ i 821-311.2=ost MAZZINI M.		

AU=Mazzini, Miha AU=Kozin, Tina (avtor dodatnega besedila) TI=Trenutki spoznanja 347 str. ; 22 cm LA=slv (slovenski) PY=2007 PP=Ljubljana UDK 821.163.6-32 ID=232850176 15. IN=62010705585 prosto - na dom, čas izposoje: 21 dni SG=2\$ i 82-32 MAZZINI M. 16. IN=62010705586 prosto - na dom, čas izposoje: 21 dni SG=2\$ i 82-32 MAZZINI M. 17. IN=62010705584 izposojeno - na dom, rok vrnitve: 06.04.2012 SG=2\$ i 82-32 MAZZINI M.		

33 zadetkov		MKL::SYSTEM
Rezervacija izvod=		

Slika 4.13 - 13: Kompleti u katalogu s jedinicama iz različitih bibliografskih zapisa

4.13.6 Vraćanje kompleta sa zadržkom

U nekim slučajevima (npr. igračke), građa se vraća sa zadržkom (v. *komandu BACK, str. BACK – 1*). To znači da građa ostaje evidentirana kod člana (status *B*) dok u biblioteci građu ne pregledaju i ne pripreme za ponovnu pozajmicu. Tek nakon toga građa se razdužuje kod člana.

Vraćanje (jedinica) kompleta sa zadržkom aktiviramo u okolini *Pozajmica/Evidencija građe člana* komandom *BACK*. Unesemo bilo koji inventarni broj kompleta da se otvori meni sa spiskom svih jedinica. Očitamo inventarne brojeve svih jedinica kompleta i potvrdimo ih, nakon čega sve jedinice dobijaju status *B*.

Kada završimo pregled svih jedinica kompleta, komandom *RETURN* sve jedinice kompleta do kraja razdužimo.

4.13.7 Evidentiranje izgubljenog kompleta

Prilikom evidentiranja gubitka cijelog kompleta, komandom *LOST* moramo označiti **sve jedinice kompleta** kao izgubljene. Kada, nakon aktiviranja komande *LOST* očitamo inventarni broj jedinice kompleta, ispiše se pitanje *Primjerak je dio kompleta. Da li cjelokupni komplet želite označiti kao izgubljen (D/N)?* Ako je član izgubio sve jedinice kompleta, na pitanje odgovorimo potvrdno. Sve jedinice kompleta dobijaju status *L*. Ako nije izgubio sve jedinice kompleta, odgovaramo odrečno i postupamo na način kako je opisano u poglavlju *4.13.2 Vraćanje kompleta* (v. tačku 2 *Član vraća komplet kod kojeg je izgubio jednu ili više jedinica*).

Ako član građu pronade, komandom *CIRCULATE* sve jedinice kompleta ponovo pozajmimo, a zatim komplet komandom *RETURN* do kraja razdužimo.

Ako član ne pronade komplet i o tome obavjesti biblioteku, svim jedinicama izgubljenog kompleta kod podataka o fondu moramo postaviti status *8 – izgubljeno* (v. priručnik *COBISS3/Fond*, pogl. 6.10 *Formiranje kompleta*). Tek nakon toga, komplet možemo do kraja razdužiti (komanda *RETURN*). Osim troškova kašnjenja (ako se u biblioteci obračunavaju) i troškova eventualnih opomena, član mora podmiriti i troškove izgubljenog kompleta.

Ako je komplet rezervisan, članu koji je prvi na spisku čekanja komplet ne dodjeljujemo, jer je u potpolju 996u kod vodeće jedinice upisano ograničenje *0d*. Ispisuje se upozorenje da postoji rezervacija i listić s podacima o rezervaciji. Na listiću se ispisuje upozorenje da komplet treba provjeriti, jer je postavljeno ograničenje pozajmice.



Upozorenje:

Ako je izgubljen komplet, za koji postoje rezervacije i to je ujedno jedini komplet koji je na raspolaganju članovima, izbrišemo rezervacije kod članova koji na komplet čekaju i o tome ih obavjestimo.

4.13.8 Opomene

U postupku izrade opomena (komanda *OVERDUE* i *OVERDUE/ALL*), za građu jedinica kompleta uvažavaju se vremenski parametri pozajmice koji važe za vodeću jedinicu kompleta. Opomena se beleži za svaku jedinicu kompleta posebno.

I u ispisima opomena ispisuje se svaka jedinica kompleta s podacima o broju kompleta i oznaci dela kompleta.

U bibliotekama, koje troškove opomena obračunavaju po primjercima, taj trošak se obračunava samo kod vodeće jedinice kompleta.

4.13.9 Uvid u stanje građe kompleta

Nakon aktiviranja komande *LOOK* ili *LOOK/CURRENT*, u zavisnosti od sastava kompleta, na ekranu se stanje kompleta može ispisati na dva načina:

- komplet čine jedinice iz istog bibliografskog zapisa

Na ekranu se najprije ispisuju kratki podaci o građi (naslov, autor, godina izdavanja i jezik), a zatim i podaci o statusu pojedinačnih jedinica kompleta.

- komplet čine jedinice iz različitih bibliografskih zapisa

Za svaku jedinicu kompleta najprije se ispisuju kratki bibliografski podaci o građi (naslov, autor, godina izdavanja i jezik), a zatim i podaci o statusu jedinice kompleta.

COBISS2/Izposoja (Odd.20) Vpogled v stanje gradiva DD.MM.LLLL

2 zadetka

TI=Besi : roman v treh delih
AU=Dostoevskij, Fedor Mihajlovič PY=1919 LA=siv

IN=66009009419 K1:1/3 SG=2Ši C 96/1 Z 20.12.2012 11.01.2013 11.02.2013 C
Član: 2000060 Kamenšek Zdenka, zaposleni DEB/LST
IN=91010054476 K1:2/3 SG=2Ši C 96/1 a Z 20.12.2012 11.01.2013 11.02.2013 C
Član: 2000060 Kamenšek Zdenka, zaposleni DEB/LST
IN=60010001798 K1:3/3 SG=2Ši O 8-311.2 20.12.2012 11.01.2013 11.02.2013 C
Član: 2000060 Kamenšek Zdenka, zaposleni DEB/LST

Rezervacije:
11.01.2013 5000009 Novak Ivan

1/1

MKL::SYSTEM

Slika 4.13 - 14: Uvid u stanje građe kompleta